

بسم الله الرحمن الرحيم

آموزشگاه تحلیل داده

تخصصی ترین مرکز برنامه نویسی و دیتابیس در ایران

مقدمه ای بر معماری Memory-Optimized Tables

مدرس : مهندس افشین رفوآ

[دوره آموزش MVC](#)

مقدمه ای بر معماری Memory-Optimized Tables (جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه)

Memory-optimized tables جداولی هستند که به وسیله ی دستور **CREATE TABLE** (TransactSQL) ایجاد شده اند.

جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه به صورت پیش فرض کاملاً ماندگار (**durable**) بوده و درست مشابه تراکنش های مبتنی بر دیسک (تراکنش های سنتی)، تراکنش های کاملاً پایایی که بر روی جداول **Memory-optimized** انجام می شوند نیز تجزیه ناپذیر، قابل اطمینان، ایزوله و ماندگار (**ACID**) می باشند. جداول بهینه سازی شده بر مبنای حافظه و **stored procedure** های کامپایل شده به **.dll** (**natively compiled stored procedures**) توانایی پشتیبانی از یک زیرمجموعه ای از دستورات **Transact-SQL** را دارند.

محل ذخیره سازی اولیه برای جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه، حافظه ی اصلی است؛ به عبارت دیگر جداول **Memory-optimized** بر روی حافظه نگه داری می شوند. سطرهای جداول از حافظه خوانده شده و در آن نیز ثبت و ذخیره می گردند، نتیجه می گیریم که کل جدول مورد نظر در حافظه مقیم می باشد. یک رونوشت عینی نیز از داده ها و اطلاعات جدول بر روی دیسک ذخیره نگه داشته می شود که تنها به مقصود تضمین پایایی و ماندگاری داده ها صورت می پذیرد. اطلاعات تنها در شرایطی که پایگاه داده در

حال بازیابی (recovery) است، از دیسک خوانده می‌شوند، به عنوان مثال، پس از بازآغازی (restart) سرویس دهنده.

به منظور دستیابی به کارایی بیشتر، معماری **In-Memory OLTP** از جداول پایا که ماندگارسازی تراکنش در آن به تاخیر می‌افتد، پشتیبانی می‌کند. تراکنش‌های پایای به تاخیر افتاده بلافاصله پس از اینکه **transaction** تایید ثبت گردیده و کنترل را به کلاینت بازگردانده، بر روی دیسک ثبت (write) می‌شوند. **به ازای کارایی** بهبود یافته، تراکنش‌های تایید ثبت شده که بر دیسک ذخیره نشده اند طی از کار افتادگی سرور (server crash) یا مکانیزم **failover**، از دست می‌روند.

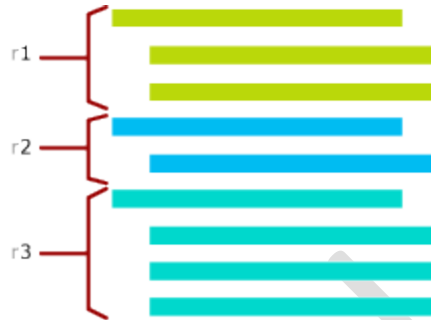
جدا از جداول **memory-optimized** پایای پیش فرض، **SQL Server** از جداول بهینه سازی شده که ماندگار نیستند نیز پشتیبانی می‌کند. این نوع جداول ثبت گزارش (log) نشده و همچنین اطلاعات درون آن بر روی دیسک ماندگارسازی نمی‌شود. به عبارتی دیگر، تراکنش‌هایی که بر روی این جداول انجام می‌شوند نیاز به هیچ **disk IO** (جریان ورود و خروج به دیسک) نداشته، ولی دیگر در صورت رخداد خرابی سرور یا **failover** اطلاعات بازیابی نمی‌شوند (امکان احیای داده‌ها وجود ندارد).

معماری **In-Memory OLTP** با **SQL Server** ترکیب (یکپارچه) شده و تجربه ای روان را در تمامی زمینه‌ها، همچون برنامه نویسی و توسعه، نصب و مستقر سازی، قابلیت اداره و نیز قابلیت پشتیبانی را به ارمغان می‌آورد.

یک پایگاه داده می‌تواند هم دربردارنده ی **in-memory objects** (اشیای مقیم در حافظه) باشد و هم **disk-based object** (اشیایی که بر روی دیسک ذخیره می‌شوند).

سطرهای داخل جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه نسخ سازی (**version**) می‌شوند، بدین معنا که هر سطر یا ردیف واقع در جدول ممکن است به صورت نهانی دارای چندین نسخه ی مختلف باشد. تمامی نسخه های سطر مربوطه در یک ساختار داده ای جدول (**table data structure**) یکسان نگه داری می‌شوند. **Row versioning** (نسخه سازی سطرها) به منظور فراهم آوردن امکان خواندن و نوشتن همزمان بر روی سطر یکسان مورد بهره وری قرار می‌گیرد.

نگاره ی زیر قابلیت **multi-versioning** را به نمایش می گذارد. این نگاره یک جدول را نمایش می دهد که دارای سه ردیف بوده و هر سطر دارای نسخه های مختلف می باشد.

همان طور که مشاهده می کنید، جدول بالا دارای سه سطر می باشد: $r1$ ، $r2$ و $r3$. $r1$ در مجموع سه نسخه دارد، در حالی که $r2$ تنها دو نسخه و $r3$ دارای چهار ورژن می باشد. لازم به ذکر است که نسخه های مختلف یک سطر لزوماً مکان های پی در پی و متوالی را در حافظه اشغال نمی کنند. از این رو نسخه های مختلف یک ردیف می توانند در سرتاسر ساختار داده ای جدول پراکنده شوند.

می توان به ساختار داده ای جدول **memory-optimized** به چشم یک مجموعه ای از نسخه های مختلف از یک سطر نگاه کرد. سطرهای موجود در جدول ذخیره شده بر روی دیسک (**disk-based**) در صفحات و **extent** هایی (ترکیب 8 صفحه) سازمان دهی شده، سطرهای تکی نیز با استفاده از شماره و زیر آدرس صفحه (**page offset**) آدرس دهی می شوند. همچنین نسخه های مختلف سطر مورد نظر توسط اشاره گر های حافظه (**memory pointer**) 8 بایتی آدرس دهی می شوند.

داده های درون جداول **memory-optimized** به از دو طریق قابل دسترسی می باشند:

از طریق رویه های آماده به صورت اختصاصی کامپایل شده (**natively compiled stored** procedures).

از طریق افزونه ی **Transact-SQL** تفسیر شده، خارج از **stored-procedure** ای که به صورت **native** (اختصاصی) ترجمه و کامپایل شده است. این دستورات **Transact-SQL** ممکن است یا داخل **stored procedure** های تفسیر شده باشند و یا دستورات ویژه ی **Transact-SQL (ad-hoc)** باشند.

دسترسی به اطلاعات در جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه

بهترین و موثرترین روش برای دسترسی به اطلاعات درون جداول **memory-optimized**، از طریق **natively compiled stored procedure** می باشد. **natively compiled stored procedure** رویه های ذخیره شده ی **Transact-SQL** ای هستند که به کدهای اختصاصی یا **native** ترجمه شده و به منظور دسترسی به جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه بکار گرفته می شوند. دسترسی به جداول **memory-optimized** از طریق **Transact-SQL** تفسیر شده نیز امکان پذیر می باشد. دسترسی از طریق دستورات **Transact-SQL** تفسیر شده، اشاره به دستیابی به جداول **memory-optimized** بدون بهره گیری از **natively compiled stored procedure** (رویه های ذخیره شده کامپایل شده به **dll**) دارد. به عنوان مثال می توان به دسترسی به جدول **memory-optimized** از طریق یک **DML trigger**، یک مجموعه دستورات ویژه **Transact-SQL (ad hoc Transact-SQL batch)**، **view** و توابع مبتنی بر جدول (**table-valued function**) اشاره کرد.

جدول زیر دسترسی دستورات **native** و تفسیر شده ی **Transact-SQL** برای اشیا مختلف را به طور خلاصه تشریح می کند:

ویژگی	Access Using a Natively Compiled Stored Procedure (دسترسی از طریق رویه های آماده ی کامپایل شده به dll)	Interpreted Transact- SQL Access (دسترسی از طریق دستورات تفسیر شده ی Transact- SQL)	CLR Access (دسترسی از طریق برنامه های .net)
Memory-optimized table	Yes	Yes	No 1

Memory-optimized table type	Yes	Yes	No
Natively compiled stored procedure	تودرتو (nesting) کردن رویه های ذخیره شده ی کامپایل شده به dll هم اکنون امکان پذیر می باشد. می توان از ساختار نگارشی در EXECUTE stored procedure ها استفاده کرد، البته مادام اینکه رویه ی ارجاع داده شده نیز به dll کامپایل شود.	Yes	No 1

نمی توان از طریق **context connection** (منظور اتصال از **SQL SERVER** زمانی که در حال اجرای یک ماژول **CLR** می باشد، است) به جدول بهینه سازی شده بر اساس حافظه و رویه های آماده ی کامپایل شده به **dll** دسترسی داشت. با این حال، می توان یک اتصال دیگر ایجاد و راه اندازی کرد و از طریق آن به جداول **memory-optimized** و **stored procedure** های ترجمه شده به **dll** دسترسی پیدا کرد.

کارایی و مقیاس پذیری

عوامل زیر نقش مهمی در افزایش کارایی (که با بهره وری از معماری **In-Memory OLTP** صورت می پذیرد) ایفا می کنند:

Communication

یک برنامه که رویه های ذخیره شده ی فراوانی را که کارهای کوچک انجام می دهند، فرا می خواند در مقایسه با برنامه ای که **stored procedure** های کمتری را صدا زده ولی در هر رویه ی ذخیره شده قابلیت بیشتری را پیاده سازی می کند، افزایش کارایی ناچیزی را تجربه می کند.

Transact-SQL Execution

معماری **In-Memory OLTP** زمانی بهترین کارایی را ارائه می دهد که بجای رویه های آماده (**stored procedure**) تفسیر شده یا **query execution** از **stored procedure** های ترجمه شده به **dll**، استفاده کند. به طور قطع دسترسی به جداول **memory-optimized** از طریق چنین **stored procedure** هایی فوایدی را به دنبال دارد.

Range Scan در مقایسه با Point Lookup

اندیس های خوشه بندی نشده بهینه سازی شده بر اساس حافظه (**Memory-optimized**) از **nonclustered indexes** (**range scan**) (پویش محدوده) و **ordered scan** (پویش مرتب) پشتیبانی می کنند. برای **point lookup** ها، اندیس های درهم سازی (**hash index**) بهینه شده بر اساس حافظه کارایی بهتری نسبت به اندیس های خوشه بندی نشده بهینه سازی شده بر اساس حافظه دارند. اندیس های خوشه بندی نشده بهینه سازی شده بر اساس حافظه کارایی بهتری نسبت به اندیس های مبتنی بر دیسک (**disk-based index**) دارند. عملیات مربوط به اندیس ها ثبت گزارش (**log**) نشده و تنها در حافظه موجود می باشند.

Concurrency

برنامه هایی که کارایی آن ها تحت تاثیر همزمانی در سطح موتور (**engine-level concurrency**) قرار دارد، همچون **latch contention** (قفل زدن در زمان رقابت) یا **blocking**، به مجرد اینکه برنامه در حالت **In-Memory OLTP** (بهینه سازی درون حافظه ای) قرار می گیرد، به طور قابل توجهی بهبود می یابد. جدول زیر به شرح مشکلات و مسائل مربوط به مقیاس پذیری (**scalability**) و کارایی را که به صورت مکرر در پایگاه داده های رابطه ای یافت می شوند و همچنین اینکه معماری **In-Memory OLTP** چگونه قادر به اصلاح آن ها است می پردازد:

مشکل	تاثیر معماری In-Memory OLTP
------	-----------------------------

<p>کارایی استفاده ی بیش از حد از منابع موجود (از جمله پردازنده، ورودی/خروجی، شبکه یا حافظه)</p>	<p>CPU (تاثیر آن بر پردازنده)</p> <p>رویه های ذخیره شده ی ترجمه شده به dll می توانند استفاده از پردازنده را به طور قابل ملاحظه ای کاهش دهند زیرا که این دست از stored procedure ها به تعداد بسیار کمتری دستورات عمل برای اجرای دستورات -SQL Transact نسبت به stored procedure های تفسیر شده نیاز دارند.</p> <p>معماری In-Memory OLTP قادر است منابع سخت افزاری که در فشار های کاری پروژه های کوچک بکار گرفته می شود را به طور قابل توجهی کاهش دهد زیرا که یک سرویس دهنده، بالقوه می تواند خروجی یا توان عملیاتی پنج تا ده سرور را ارائه دهد.</p> <p>در صورت مواجه شدن با گلوگاه ورودی/خروجی (I/O bottleneck) از پردازش گرفته تا صفحات دربردارنده ی اندیس و اطلاعات، معماری In-Memory OLTP ممکن است باعث رفع مشکل گلوگاه شود. علاوه بر آن، حالت برداری (checkpointing) از اشیا In-Memory OLTP پیوسته بوده و منجر به افزایش ناگهانی عملیات ورودی/خروجی نمی شود. به علاوه، چنانچه مجموعه کاری (working set = مقدار حافظه ای که یک فرایند در یک بازه زمانی خاص احتیاج دارد) critical performance tables در حافظه جای نگیرد، در این صورت In-Memory OLTP دیگر به بهبود کارایی کمکی نمی کند، زیرا که شرط مفید بودن این معماری مقیم بودن اطلاعات در حافظه است. اگر در ثبت گزارش (logging) با گلوگاه ورودی/خروجی (I/O bottleneck) مواجه شوید، از آنجایی که معماری In-Memory OLTP ثبت گزارش کمتری انجام می دهد، مشکل گلوگاه تا کمی بر طرف می شود. چنانچه جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه به عنوان جداول ناپایا (non-durable) پیکربندی شده باشد، می توانید ثبت گزارش داده ها را به طور کل حذف کنید.</p> <p>شبکه</p> <p>معماری In-Memory OLTP در زمینه ی شبکه هیچ بهبود کارایی ارائه نمی دهد. لازم است اطلاعات از لایه ی data به لایه ی application مخابره شوند.</p>
---	--

<p>مقیاس پذیری</p> <p>اغلب مشکلات مقیاس پذیری در برنامه های SQL Server از مشکلات مربوط به همزمانی همچون رقابت در قفل گذاری (lock، latch و spinlock) نشات می گیرد.</p>	<p>Latch Contention</p> <p>یک سناریو که به طور معمول با آن مواجه می شویم، رقابت بر سر آخرین صفحه ی یک اندیس، به هنگام درج سطر به صورت همزمان به ترتیب کلید (key order) است. از آنجایی که معماری In-Memory OLTP به هنگام دسترسی به داده latch (قفل) نمی گذارد، مسئله ی مقیاس پذیری مربوط به latch contention کاملا برطرف می شود.</p> <p>Spinlock Contention</p> <p>از آنجایی که معماری In-Memory OLTP به هنگام دسترسی به داده latch (قفل) اعمال نمی کند، مسئله ی مقیاس پذیری مربوط به Spinlock Contention کاملا رفع می شود.</p> <p>Locking Related Contention</p> <p>چنانچه برنامه ی پایگاه داده ی شما با مسئله ی blocking (رخداد انسداد) بین عملیات خواندن و نوشتن روبرو شود، معماری In-Memory OLTP این مشکل را از میان بر می دارد، زیرا که از یک گونه یا روش جدید از رویکرد کنترل همروندی خوشبینانه یا OCC برای مدیریت همزمانی به منظور پیاده سازی تمامی مراحل مجزا یا ایزوله سازی تراکنش بهره می گیرد. معماری مزبور از TempDB به منظور ذخیره سازی نسخه های مختلف سطر استفاده نمی کند.</p> <p>چنانچه مشکل مقیاس دهی (scaling) از تداخل بین دو عملیات نوشتن (write) نشات گیرد، همانند دو تراکنش همزمان که سعی دارند سطری یکسان را بروز رسانی کنند، معماری In-Memory OLTP به یکی از تراکنش ها اجازه ی اجرای با موفقیت را می دهد ولی دیگری را کاملا از کار می اندازد. تراکنش با شکست مواجه شده (failed transaction) باید یا به صورت ضمنی و یا به صورت صریح re-submit شود که باعث می شود تراکنش مجددا تکرار و آزمایش شود. در هر دو مورد، لازم است تغییراتی در برنامه ی مورد نظر اعمال شود.</p> <p>اگر برنامه ی شما به طور مکرر با تداخل بین دو عملیات نوشتن مواجه می شود، در آن صورت ارزش قفل گذاری خوشبینانه (optimistic locking) به مراتب پایین می آید. برنامه مناسب پیاده سازی In-Memory OLTP نیست. بیشتر برنامه های OLTP با write conflict مواجه نمی شوند، مگر اینکه تداخل</p>
---	---

بر اثر lock escalation (تبدیل قفل های coarse-grain به قفل های fine-grain ، کاهش سربرار سیستم و افزایش احتمال concurrency contention) روی دهد.

امنیت در سطح سطر (row-level security) در جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه (memory-optimized tables)

امنیت در سطح سطر (row-level security) در جداول memory-optimized کاملاً پشتیبانی می شود. اعمال سیاست های مربوط به امنیت در سطح سطر به جداول بهینه سازی شده بر اساس حافظه اساساً مشابه جداول ذخیره شده بر روی دیسک (disk-based tables) است، با این تفاوت که توابع درون خطی مبتنی بر جدول (in-line table-valued functions) که به عنوان security predicate مورد استفاده قرار می گیرند باید به dll کامپایل شده (natively compiled) باشند (با استفاده از گزینه ی WITH NATIVE_COMPILATION ایجاد شده باشند).

بسیاری از توابع امنیتی توکار (built-in security functions) که برای row-level security کاربرد و اهمیت ویژه ای دارند، برای جداول memory-optimized فعال سازی شده اند.

EXECUTE AS CALLER – تمامی مازول های native هم اکنون از عبارت **EXECUTE AS CALLER** پشتیبانی کرده آن را به صورت پیش فرض بکار می برند، حتی در شرایطی که hint ای مشخص نشده باشد، زیرا که انتظاری رود تمامی توابع security predicate مربوط به امنیت در سطح سطر (row-level security) از عبارت **EXECUTE AS CALLER** استفاده می کنند تا بدین وسیله تابع (و تمامی توابع توکار که در آن بکار گرفته می شوند) در context کاربر فراخواننده ارزیابی شوند.

به دلیل بازرسی مجوز فراخواننده (caller)، **EXECUTE AS CALLER** تا 10 درصد از دست رفت کارایی (performance hit) را به دنبال دارد. چنانچه خود مازول **EXECUTE AS OWNER** یا **EXECUTE AS SELF** را به طور صریح مشخص کرد، در این صورت از رخ دادن فرایند بازرسی مجوز و افت کارایی حاصل از آن کاملاً جلوگیری می شود. با این حال، استفاده از هر یک از گزینه های نام برده به

همراه توابع توکار فوق به خاطر **context-switching** ای (تغییر بستر اجرایی) الزامی که رخ می دهد، افت کارایی بسیار شدید تری را به دنبال دارد.

Tahildadeh